

EEN MIJLPAAL

Warmond, 4 november 1980

De vorst is vroeg dit jaar vorige week op de laatste dag van oktober, heb ik de Zwartkop, die zich nog even te goed kwam doen aan insecten, een goede reis gewenst naar het Zuiden.

Nu zijn er al weer volop wintergasten.

Alles wat er nog aan groen in de tuin stond, hangt nu slap en mistroostig te hangen. Maar kijk, in de tuin is leven genoeg. Putters vliegen druk van tak naar tak; de mezen en mussen hangen in de verlepte zonnebloemen en doen zich tegoed aan de zaden. Op zich al een wonder, dat uit drie zaadjes, overgehouden van het wintervoer, drie planten groeien van ruim drie meter hoog met samen zeker twintig grote bloemen, waar eerst de hommels, en later de Groenlingen en mussen en Koolmezen van smullen.

Eindelijk, ik keek al naar ze uit, Sijsjes. Vorig jaar tevergeefs gespeurd, nu zijn ze er. Ook een Keep zat al tussen de Vinken in de tuin.

De Roodborst is dit jaar een agressief exemplaar, hij duldt geen mees, mus of vink in zijn buurt. Vaak is er een wilde jacht tussen de takken. Vanmorgen waagde een soortgenoot zich hier, vechtend vlogen ze rond, pats tegen een raam en weer verder, De Winterkoning zingt z'n fraaie liedje en komt eens kijken of er in de klimop iets te halen valt. De merel spit weer tussen het blad, dat al aardig voor 'n bodembedekking zorgt.

Het waterbakje vindt gretig aftrek bij mees, sijs, merel, roodborst en heggemus. Pimpelmezen laten met hun zilveren belletjes horen dat er in de elzen weer volop te eten is.

In 't water langs de tuin, zwemmen 2 meerkoeten, er loopt een waterhoen te grazen, 'n reiger vliegt met schorre roep over, om iets verder neer te strijken om ook z'n portie te verschalken. Ineens een kring in het water en een dodaars laat zien dat hij ook van de partij is.

1½ jaar woon ik nu in dit vogelparadijsje en vandaag heb ik vanuit huis en tuin mijn 50e vogelsoort waargenomen.

Vandaar die mijlpaal.

Greetje Schrama v.d.Berg

Van 6 tot en met 25 oktober werd door de Vereniging een Natuurcursus georganiseerd die goed tot zelfs zeer goed bezocht werd. Er werden drie lezingen gehouden met als onderwerpen Vogeltrek, Paddestoelen en Het Landschap in de omgeving van Noordwijk. Bij de lezingen hoorde ook een excursie op de zaterdag, aansluitend op de lezingenavond.

Over één van die excursies, n.l. die van het Landschap gaat het volgende stukje. Het heeft de mooie titel:

OP FIETSEXCURSIE MET HEIN

Ondanks het gure herfstweer waren er zaterdag 18 oktober om kwart over 8 twintig personen aanwezig om aan de landschappenexcursie deel te nemen.

We vertrokken van de Willibrord-mavo, reden de Van der Mortelstraat op, staken de Goeweg over en gingen via de Hoge weg naar het landgoed Offem.

Hier woonden vroeger de Heren van Noordwijk. Het is nu een partikulier gebied, erg waardevol voor planten en dieren. Hier zagen we aan de ene kant het bos op de

zandgrond van de strandwal; aan de andere kant de graslanden op de oude strandvlakte.

De naam Varkensboslaan wijst nog op het feit dat de varkens hier de wildernis ingestuurd werden om hun kostje te zoeken. De Varkensboslaan stond toen nog in verbinding met de Voorstraat, waar veel boerderijen stonden.

De tocht voerde verder langs het S.J.C. terrein, de Van Berckelweg op. We hielden halt bij de Wipwatermolen, die mogelijk nog uit 1652 dateert, toen de Hogeweg-polder werd gesticht. Deze polder is nog een mooi open gebied met veel weidevogels. Je ziet hier nog de z.g. koeiebosjes. Deze bosjes zijn ontstaan op plaatsen waar ten tijde van veepest-epidemieën het dode vee (meestal koeien) bij elkaar begraven werd.

We gingen verder langs de Leidse vaart. Deze Noord-Zuid gegraven vaart ligt in het laagste gedeelte van de strandvlakte. Waarschijnlijk is het vroeger een geul geweest.

Bij het land van de heer J.Hoogeveen klommen we over het hek en gingen de wei in, gevolgd door nieuwsgierige koeien.

Hier werden boringen verricht. Na enig wringen door de kluiten en het bovenste laagje klei, schoot de boor de diepte in door de veenlaag. De spanning was voelbaar toen Hein de boor omhoog haalde. De verbazing was groot, want we konden met onze eigen ogen de verschillende lagen aanschouwen:

- onderaan eeuwenoud zand,
- daarboven een kleilaagje (door een overstroming van de Rijn)
- dan een groot stuk veen
- weer een kleilaagje en
- daarop het zand van de laatste verstuiwingen.

Verder naar het westen werd nog een paar keer geboord en het bleek dat we steeds dichterbij de oude strandwal naderden.

Ook op de plaats waar in de oorlog een tankwal was, werd geboord maar dat was een puinhoop!!

Daarna zagen we de oprijlaan van de vroegere abdij Leeuwenhorst. Dit was een belangrijke nederzetting met grachten en muren en o.a. ook een korenmolen.

Bij "Piet Gijs" fietsten we de 's Gravendamse weg op. De "dam" die de weg zijn naam gaf, was een dam die liep tussen twee strandwallen van Teylingen naar de duinen. De graaf had deze dam voornamelijk aangelegd om gemakkelijk zijn jachtgebieden in de duinen te kunnen bezoeken.

Bij het Soldaatje kruist een oude weg de 's Gravendamse weg. Bij dit kruispunt stond in de al eerder genoemde tijden met ernstige veepestepidemieën een soldaat op wacht, die erop moest toezien dat er geen vee uit besmet verklaarde gebieden vervoerd werd. Ook op andere belangrijke kruispunten zijn wel zulke soldatenwachtposten geweest.

We reden even door en gingen rechts de Prinsenvweg op. Daar had de gastvrije familie Nijssen de koffie klaar!! We werden er heerlijk warm van en gingen via een overpad naar de Jac.van Beierenweg richting Voorhout. Hier zagen we de prachtige boerderijen van de dia's in het "echt" op één lijn staan. Aan de ene kant het bouwland en aan de andere kant de weiden.

In Voorhout staken we het kerkplein over en zagen daar verscholen achter de R.K.-Bartholomeüskerk het oude Hervormde kerkje. Beide kerken gebroederlijk op één kerkelijk erf. Daar zit nog een interessante geschiedenis aan vast. Maar wij keerden snel huiswaarts langs de Hogeweg-polder. Iedereen was voldaan over deze geslaagde excursie.

Dit waren enige persoonlijke indrukken van ondergetekende.

T.Bom
